

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: **KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.**

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Messe; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

37. szám.

BRASSÓ, Szombat, márczius 28-án.

I-só évfolyam 1885.

A t. olvasóhoz.

A „Brassó” április elsejével léténak második negyedévébe lép.

Vajmi csekély idő egy negyedév a sajtó életében; de mindazonáltal, ha három havi működésünkre visszatérintünk, szerénytelenség nélkül büszkék lehetünk arra, hogy lapunk ama hézagot, melyet betölteni hivatott, csakugyan be is tölti. — Hosszu és nehéz küzdelmek után létesült e lap Brassóban, de alig kezdette meg működését, már is sikerült maga köré csoportosítani a város és vidék magyarságának jobbait.

A lefolyt negyedév volt azon kezdet, mely után az olvasóközönség a lap jövő irányára következtethet. A t. közönség meleg érdeklődése és támogatása a legigazságosabb s legmérvadóbb ítélete annak, hogy eltaláltuk azon irányt, melyet Brassóban egy lapnak követnie kell.

Programmunkhoz hítek maradtunk, de különösen két irányban fejtettünk ki nagy tevékenységet: a magyarság érdekeinek megvédése az idegen nemzetiségek tulkapásai ellen, és az ipar s kereskedelem emelése.

E két irányban lapunk az erdélyi sajtó között legtöbbet tett — mint ez kötelességünk is. E mellett nem kerülte ki figyelmünket semmi oly fontosabb mozzanat, mely Brassó és a szomszédos megyék magyarságának érdekeit előmozdítani hivatva van.

S ha eddig a szomszédos Fogaras, Küküllő és Szeben megyék érdekeivel behatóbban nem foglalkoztunk, annak csakis az ottani olvasókör eddigi szűk volta az okozója; de alapos reményünk lévén arra, hogy ezen megyék magyarsága lapunkat szintén közlönyévé választja, ott állandó munkatársakat és levelezőket tartunk, kik az ottani érdekeket képviselik.

Uj programmot mondani fölösleges, — mindenben hítek maradtunk az eddigi irányhoz és elvekhez.

Különös gondot fogunk ezentúl is fordítani a magyarság materiális és kulturális érdekeire, iparra és kereskedelemre, hatásainak miképen működésére, tanintézetek és általában a magyar tanügyre, — szóval kötelességünknek fogjuk tartani mindazt, a mi a hivatása magaslatán álló sajtónak kötelessége.

Lapunk gyors elterjedése azon szerencsés helyzetbe juttatott, hogy Brassó, valamint a

szomszédos megyék legtöbb községében állandó levelezőket tartunk, kik az előfordulókról pontosan és gyorsan értesítik a t. közönséget. Minden egyebek mellett kiváló érdeket kölcsönöz lapunknak azon körülmény, hogy állandó rovatot tartunk a román és szász lapszemlékre, hogy ez által t. olvasóink tudomást szerezzenek arról is, mint vélekednek rólunk ezen polgártársaink.

Munkatársaink diszes tábora biztos garanciát nyújthat a t. olvasónak az iránt, hogy jó lapot nyújtunk neki.

Mint eddig, úgy ezentúl sem fogunk kimélni semmi áldozatot, csak hogy a jogos kívánalmaknak és követelményeknek megfeleljünk, — csak kérjük Brassó és a szomszédos megyék magyarságának nagybecsi szellemi és anyagi támogatását, mely nélkül a sajtó csak meddő munkát teljesít.

Az eddig nyilvánult szellemi és anyagi támogatás engedi bizton remélnünk, hogy a nagy közönség azon része, mely eddig tartózkodó állást foglalt el, ezután szintén körénk csoportosulva, támogatni fog a nehéz küzdelemben.

Midőn tehát az új negyedév beálltával kérjük a tömeges pártfogást, ugyanekkor köszönetet kell mondanunk azon eddigi meleg érdeklődésért, mely remélni engedi, hogy a t. közönség érdekeinek hathatós védelmezőjét cserben hagyni nem fogja.

Kelt Brassóban, 1885. márczius hó 24-én.

A „BRASSÓ” szerkesztősége.

Előfizetési felhívás.

Lapunk április elsejével a második negyedbe lépén, ezennel új előfizetést hirdetünk. Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel, szíveskedjenek előfizetéseiket mielőbb megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk szíves terjesztését.

Kívánatra bárkinek mutatóvány-számmal készségesen szolgálunk.

Mint eddig, úgy ezentúl sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” kiadóhivatala.

Kereskedelmi és iparkamara.

Brassó, 1885. márczius 27.

Ha igaz az, a mit egy nagy államférfi állít, hogy „a minők egy ország intézményei, olyan annak lakossága is”, úgy bizonyára igaz az is, hogy intézmények ép oly mértékben fejlődnek, a mily mértékben érdeklődnek és tesznek érte az illetékes hatóságok és körök.

Ezen viszony áll az iparra és kereskedelemre nézve is, melynek emelésére, fejlesztésére és terjesztésére szerveztettek az országban a kereskedelmi és iparkamarák.

Hogy mennyire függ a kereskedelem és ipar emelkedése a kereskedelmi és iparkamaráktól, azt láthatjuk a fővárosi, de a kolozsvári kamaráknál és piacokon is. Ott, a hol a kamara valóban teljesíti hivatását, a hol annak vezetői a beléjük helyezett bizalmat a kereskedelem és ipar előnyére érvényesíteni minden tekintetben törekcszenek, a hol a kamarák és érdekelték között felbonthatatlan kapcsolat létezik, a hol a kamarák és érdekelték oly viszonyban vannak egymáshoz, mint apa és gyermek: ott virágzó a kereskedelem, virágzó az ipar, ott nem lehetnek oly rossz idők, hogy azokon enyhítve ne volna.

Tagadhatatlan tény tehát, hogy egy jó kereskedelmi és iparkamara áldást hozó, míg egy rossz kamara nemcsak nem használ, hanem határozottan káros befolyású.

Maga azon körülmény, hogy a közönség elvesztette bizalmát hozzá, az is elég arra, hogy a kamara minden befolyást elveszítsen.

Ez az eset — pedig elég sajnos — a brassai kereskedelmi és iparkamaránál. Hogy sokat ne mondjunk, a dolognak nagy feneket ne kerítsünk, a mi kamaránk távol, messze áll hivatása tudatától.

Virágzó kereskedelemnél és iparnál ez nem tűnik fel annyira, de annál rikitóbban a pangás idejében, minő napjainkban van. Az iparosok a munkaidőben sétálgatnak, nincs munkájok, a kereskedők között egyik csőd a másikat éri. Egy rövid év alatt már talán hat csődöt mutathat fel a brassai piac, — pedig jól értesült körök még több bekövetkezendőről is akarnak tudni.

Elég baj, hogy ez így van, s mi kendőzetlenül kimondjuk: a vád oroslánrésze a kereskedelmi és iparkamarát illeti. Oly kereskedő

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Romeo és Julia.

Baráczy Sándortól.

Holdvilágos éj. A szundikáló fenyőlombok fény-sugarakba burkolóztak; a természet szívének halk lüktetése kéjsóvár sóhajként vonul az illatos légen át. Szerelmemről álmodozik, májusi boldogságról!

Falusi, ó-divatu kocsi rohog az erdőn át vezető országúton; benne egy férfi egyes egyedül. Hátradülve maga elé mereng; a hold kíváncsian arczára süt, épen midőn az erőteljes vonások szelid mosolyra gerjednek. A fiatal ember mintegy ébren álmodva elkiáltja magát:

— Julia!

Az öreg kocsis hirtelen hátrafordul s szokott bizalmas hangon szól urához:

— Bizon, ideje volna már, hogy feleséget hozzon a házhoz, László urfi!

A megszólított keserűen vonított egyet ajkán s nem válaszolt semmit. Restelte hivatlan beleszólását hű cselédjének, de restelte a hangosan kiejtett szót: „Julia!”

No, hiszen szerelmes lenni még nem bűn; de ő már majdnem aglegény, aztán az a név is már letűnt mult elérhetlen emlékeihez fűzve. Legjobb, fátyolt vetni a multra! . . .

Öreg kocsis éleset harsantott ostorával, s a tüzes paripák tovaillantak, mint sima tő tükrén a büszke hattyu-pár.

I.

Azt mondják, hogy a hány Julia, mind szép. Vagy talán Eötvös „Karthausi” cz. regényének hősnője kölcsönzött e kedvelt névnek annyi szépséges bűbajt? . . .

László is egykor egy Juliát szeretett. Azóta tíz év telt el. Szép volt a leány és szende. Szerették kölcsönösen egymást, forrón, kimondhatatlanul. Megirigyelte az ég boldogságukat: nem lettek egymásé!

Mint a magyar legio egyike, Garibaldi nápolyi hadjárata után hazatért László a narancsligetek honából a fenyves hegyvidékre. Husz éves volt, tele reménnyel, nagyra törő vágyakkal. Özvegy anyja, az a halvány, beteges nő, reszketve szorította aszkáros keblére, össze-visszacsókolta, s túlboldogságában még betegbb lőn. Ágyba feküdt; fel sem kelt többé. Fia nem mozdult kórágya mellől, noha katonás természete szabad mozgásra vágyott. Estente az agg oszlopos ház ereszében megsétálta magát rövid félóra alatt. A kilátás a közeli vashámorra nyílt, melynek magas kőhója a lángot szikrázva szórta fel, mintha a ránehezülő éjsötétség ellen küzdeni látszott volna. Köröskörül a karcsu fenyűk természetét a kohó-láng élénken világítja meg; minden egyes lobbánásra a lombok mo-

solyra fakadtak, mint a szenderbe ringatott gyermek-arcok első álomderengése.

Egyik este László szivarozva merengett ki a lángoló kohó felé; valami titkos vonzerő gyakorolt onnan szívére hatást. Öntudatlanul szállta meg az a kérdés, vajjon ki lehet a hámor tulajdonosa? van-e családja?

Hisz az egész helységben csak ő volt az egyedüli uri ember, s művelt társaságra, kivált unalmas, hosszú téli estéken mindenáron szüksége volt! — Gondolataiból az agg kulcsárné, az ő egykori dajkája rezzenté föl: menjen hamar be, mert anyja beszélni kíván vele.

Bement. A lámpa bágyadt fényt vetett a betegnek szenvedő, viaszszárga vonásaira. Fiát magához inté s a susogó ajkához lehajlott ifjuhoz csak e szavakat intézheté:

— Meghalok. Átok terhe alatt hagyom meg: halálom után költözzél el e tájról, hogy egyetlen fiam szegénységén senki se nevéssen. Megélsz másutt is valahogy; fiatal vagy, vállalkozó. A szomszéd vasgyár tulajdonosa birtokába megy mindenünk át; ments meg, a mi megmenthető. Ne fogadj el a jövevénytől semmi kegyet! czimeredet be ne szennyezd. S ha más menekvés nincs, van számodra is egy mentő eszköz: a golyó! . . .

(Folytatása következik.)

és iparos város, mint Brassó, nem ilyen figyelmet és tevékenységet érdemel a kamara részéről, minőben részesül. Nem is szólunk arról, hogy a kamara területéhez tartozó megyék mindegyikének közgazdasági helyzete a lehető legrosszabb.

Mikor a brassói és a szomszédos megyék iparosainak megszűnt romániai szállítása, ennek pedig ide-oda két éve már; mikor beállott ennek következtében a stagnáció a kereskedőknél: akkor kötelessége lett volna a kamarának minden utat-módot megkísérteni, hogy mentő eszközről gondoskodjék.

Ezalatt azonban a mi kamaránk a boldogak álmát aludta.

Állami pályázatokról a brassói iparos soha — vagy legfeljebb nagyon ritkán — tud meg valamit, és ha már megtudja, akkor is olyankor, midőn már czélt úgy sem érhet. Bezzeg a kolozsvári kamara sajtó útján is közzéteszi a miniszter fontosabb leiratait. A brassai kamarának ez derogál.

Mikor a gyapju-ipar meg van akadva — mert a miniszteriumban a viszonyok ismerete nélkül adják ki a gyakran káros behatású rendeleteket — a kamara csak elnézi a posztósok, mosodások hanyatlását; elnézi, mint zárják a mosodák sorban az előbb virágzott üzletet, a helyett, hogy mindent elkövetne arra, meggyőzni a minisztert rendelethez esetleges káros voltáról.

A csendőrség huszonötezer pár bakkanesmunkálatáról a brassai csizmadiák egy szót sem tudtak; megkapták a lugosiak. A honvédelmi miniszter ezer darab fehér lópokrócpályázata ismeretlen maradt a brassai érdekeltek előtt; nem is volt pályázat.

Felsorolhatnánk eseteket quantum satis, midőn a kamara tehetett volna és nem tett.

Az ilyen kamara pedig sem iparra, sem kereskedelemre előnyös nem lehet. Az ily kamara nem érdemel jobbat, mint a miben már részesült is annak idején: a feloszlataknál és újjászervezésnél.

Hiszszük és reméljük is, hogy ha tovább is ily nagy tevékenységet(!) fejt ki, végre csak mégis bekövetkezik ez is.

Minden baja mellett mégis szerencséje van Brassónak. A kamara tétlensége még többet rontott volna és rontana jelenben is, ha hogy kormányunk gróf Bethlen András főispán kineveztetése által szerencsés helyzetbe nem juttatott volna. A mivel kevesebbet törődik a kereskedelemmel és iparral a kamara — melynek pedig ez kötelessége — annyiival jobban érdeklődik az iránt s annál többet tesz ennek érdekében a fáradhatatlan főispán. Az ő érdeme, hogy még így állunk. — De elvégre is ez nem a főispán kötelességeihez és feladataihoz tartozik, erre való a kamara.

A tárgyra alkalommal még visszatérünk. — y.

Belföld.

Uj képviselő. A szász-sebesi választókerületben 25-én Tholdy-Horváth gr. közfelkiáltással orsz. képviselővé választott.

A horvát tartománygyűlés költségvetési bizottsága, daczára hogy a tartomány gyűlés ez időszerint nincs együtt, 26-án kezdte meg tárgyalásait a báni kormány által előterjesztett költségvetés fölött s jelentését az apr. közepén összeülő gyűlés elé már készen fogja beterjeszteni. Az idején horvát budget az első, mely a határőrvidék költségeit is tartalmazza. A határőrvidéknek egyezségileg megállapított átalánykiadása 2.2 millió forintba van előirányozva; ehhez járul a tulajdonképeni Horvátország kiadása közel 4.1 millió, úgy hogy az összes autonóm költségvetés 6.293.594 frtra fog rugni. 285.795 frttal többre mint az 1884. évi.

Városi ügyek.

Brassó város közgyűlése.

— március 26-án.

Brennerberg polgármester jóval három óra után csaknem üres székek előtt megnyitván a gyűlést, különféle előterjesztéseket tesz, melyek között legfontosabb, hogy február hóban a köveztvám 1926 frt 10 krt jövedelmezett. E szerint ezen jövedelem jóval magasabb lesz, mint a költségvetési előirányzat mutatja és mindazon által a szegény adózó polgároknak ebből soha semmi előnyök nincsen. — Joggal kérdehetjük tehát, hova és mire fordítatnak az ily többletek.

A tárgyalások nagyon sablonszerűen folynak, csaknem szó nélkül fogadtatnak el a tanács és állandó választmány javaslatai. A napirend 1. pontja szerint elhatároztatik, hogy a város az osztrák-magyar bank itteni fiókjánál 20000 frt értékű jelzálogra 14000 frt kölcsönt vesz fel a város felméréseinek költségére. — Az utcák és terek ujjanévezésére kiküldendő 20 tagu bizottság összeállítása a tanácsra bízatik. Az árvapénztár évi jelentéséből kitűnik, hogy a városi árvapénztárban az 1884 év végével 651.499 frt. 7 kr. volt, melynek nagy része a helybeli szász takarékpénztárba helyeztetett el. (Hát jobb intézet nincs? — Szerk.)

Némi változatosságot nyújtottak a tárgysorozat 4—5. pontjai, melyek Quittner Salamon szeszgyárába vezető vasuti vágány körül forognak. E helyen jónak látjuk az egész tényállást közölni. Quittner Salamon Derestyében, szemben a vasuti állomással nagy szeszgyárat épített. Nagyon természetes, hogy az előnyös fekvést Qu. kiaknázni akarja, mire már azon körül-mény is kényszeríti, mert a vasuton már szesz-reservoir-kocsijai is vannak. Mihelyt gyára a vasuti állomással vágányok által van összekapcsolva, a vasuti kocsit betolják a gyárba, hogy közvetlenül a tisztítócsőből megtöltessek s lezárás után ismét az állomásra kell csak tolni a kocsit, hogy a spiritus könnyűszerrel a nagy világba szétvitessék. — Quittner megteszi az építéshez szükséges lépéseket, szándékát bejelenti az illetékes hatóságnak, az építési bizottság megjelenik a hely színen s úgy találja, hogy a kivitel mi akadályba sem ütközhetik. A város képviselője értesíti erről Quittner-t, a ki teljesen megnyugodva felépíteti a gátat, a mint éppen szüksége van rá. De míg város irásbeli engedélyt hiába várja, az állami engedély régen megvan, a városi nem jó. — De nemcsak hogy nem kapja az engedélyt, sőt ellenkezőleg, a város egyenesen megtagadja a vágány használatát, mert állítása szerint Quittner a város engedélye nélkül építette azt.

Természetes, hogy Qu. odafordul segélyért, a hova csak lehet s legutóbb a közlekedési miniszternél is emelt panaszt. — A miniszter sajtáságnak találja, hogy mialatt az egész országban minden lehető megtétel az ipar és kereskedelem emelése érdekében, addig Brassó az egyedüli város, mely új iparvállalatok elé kézzel foghatólag akadályokat gördít s ezt a miniszter ugyan komolyan s nem kendőzve mondja meg a városnak a tanácshoz intézett leiratában.

Itt azután kezdődött az élénkség, mely azonban szellemi szegénységben nyilvánult. — Ádám Károly volt az első, a ki szót kért. Szerinte nincs joga a közlekedési miniszternek ahhoz, hogy a városi képviselőnek így szemébe mondja az igazságot és indítványozza, hogy a városi képviselő nem az állandó választmány által javasolt, hanem egy sokkal keményebb hangú felirattal mondja meg véleményét a miniszternek. (Kár lesz így tüzeskedni! Szerk.)

Dück József úgy akar tenni, mint a macska a meleg kásával vagy maradjon meg a káposzta is, de lakjék jól a kecske is. — Ő egyetért ugyan Ádám nézetével, de véleménye szerint a felirattal fősúly arra volna fektetendő, hogy a miniszternek a tényekről helyesebb információ nyújtassék, mert véleménye szerint a miniszter egyoldalú információ alapján járt el. Állítása szerint a város nem azért tagadja meg Quittner-től a vasuti vágány használatát, hogy talán ártani akarna egy új iparvállalatnak, hanem tisztán azért, hogy más 34 iparüzőt, ki ez által szenvedne, megvédelmezzék.

Ezen állítás misztikus értelmét visszaadni, kifejezni, de sőt megérteni is képtelenek vagyunk; annyit azonban tudunk, és ez bizonyos — hogy ezen ügyben személyes érdekek igen nagy szerepet játszanak és félünk, hogy a szászok szívóssága ez alkalommal is győzni fog az igazság és méltányosság ellen. — De másrészt hisszük, hogy Quittner sem fog tágitani ily önkényes, despotikus eljárással szemben és nem fogja odaengedni Keresztényfalunak a győzelmet Derestyé felett. — Különben még nem állunk annyira, hogy Magyarországon a szászok jog és törvény ellenére önkényesen cselekedjenek.

Ádám-Dück indítványa határozattal emeltetett, míg másrészt egy Resch Károly, Hubbes János, Dr. Gusbeth, Ádám Károly és Dück József-ből álló bizottság küldetett ki, hogy Quittner egyezkedési ajánlatait meghallgassa.

(Tehát csak meghallgassa és nem egyezsége lépjen! Szerk.) A bizottságnak két tagja tudomásunkkal érdekelt fél; Ádám képviselője, ügyvédje Zellnek, a ki miatt foly az egész herce-hurca, Dück pedig a csatorna állítólagos tulajdonosainak képviselője.

Szegény ipar, mely ily kezekbe vagy letéve!... A napirend 6. pontja szerint a takácsbástya a szász iskolának egy növendék-műhely céljaira hat évre száz frt. évi bérletért átengedtetik.

A 7. pont szerint a városi munkák következőkép

adattak ki: kőműves munkák Lázár Andrásnak; ácsmunkák Fink Györgynek; asztalos munkák Becző Imrénnek; bádigos munkák Dick Edénnek; lakatos munkák Bernhard Adolfnak; gépmunkák Teutsch Gyulának; a kövezés Bernatsek Adolfnak és a kőfaragómunkák Gabrielli Andrásnak.

A 8. pont tárgyalásánál a város újból megtagadja a kath. templomon lévő s városi tulajdont képező toronyóra jókarban tartását. — Jakab József ügyvéd fellebbezést jelent be. Sajátos volt az, hogy a tanács jelenvolt tagjai közül senki sem adhatott felvilágosítást ezen óra tulajdonjogára nézve, míg idősebb képvisleti tagok — még pedig szászok — emlékezni véltek arra, hogy a város ezen órát a kath. templomtorony részére rendelte volt meg annak idején.

Neuriehrer Sándor bérletleengedés iránti kérvénye elutasított.

A következő nyolcz pont közül kettő érdemel megemlítést. — Először a városi-szabályzat egy pontja módosítatik, még pedig a mérnöki kvalifikációra vonatkozó. Ennek célja csak az, hogy az új mérnök-választásnál Bartsch Péter és a mostani városi segédmérnök kvalifikációja — mely úgy látszik, nem lehet a legrendesebb — kifogás alá ne eshessék.

(Dicsérjük a t. tanács politikáját. Szerk.)

A második az, hogy a zálogház tisztikara egy határozottan illetlen és követelő hangon beadott kérvényben lakbérrendélyezést kér. — S ámbár a közgyűlés elismeri a kérvény hangjának illetlen voltát, mindazon által a fizetés utáni 20 százalékot megszavazott. — A zálogházra ismételtén visszatérünk még, de annyit ma meg kell jegyeznünk, miszerint elvártuk volna a városi képviselőtől, hogy az ily illetlen s követelő beadványt kemény dorgálással utasította volna vissza. Ezt követelte volna a képviselő tekintélye.

Ezzel vége is volt a gyűlésnek, mely a szászok türelmességének és igazságszeretetének ismét fényes képét adta (!) — De megfordítva. — i.

Külföld.

A szudáni harcztérről. Egy zászlóalj csendőrség Suakim felé mentében az ellenség által két ízben is megtámadtatott.

A hadügyminiszteriumban nincsenek meglegedve Graham tbnokkal s ennek következtében visszahivatása igen valószínű.

A Tamai ellen való előnyomulást tevők és szállító eszközök hiánya miatt el kellett halasztani.

Az angol orosz konfliktus. A Reuter-ügynökség jelenti: A tengerészeti hivatal elrendelte, hogy a Devonportban, Chatamban és Portsmouthban horgonyzó hadihajók folszereltessenek s oly állapotba helyezendők, hogy bármikor elindulhassanak.

A francziák ázsiai hadjárata. Journal des Débats berlini sürgönye szerint a khinai követ-séghez sürgönyök érkeztek, melyek komoly béketárgyalások megkezdését jelentik Franciaország és Khina közt.

Brassó város főerdésze az országos kiállításán.

Brassó város képviselő testülete az országos kiállítás céljaira 1000 frtot. szavazott meg. Ezen 1000 frt. megszavazásánál a képviselő testület azon nemes iniciatívából indult ki, hogy főleg szegényebb sorsu kiállítók könnyen jussanak a helyzetbe, részt vehetnek a kiállításon és hogy egyáltalán buzdítólag hasson ez 1000 frt. a kiállítókra. Hogy történt, hogy nem, ezt nem akarjuk kutatni, egyszerre azon hir lep meg minket, hogy 1000 frtból 500 frt. oly célra szavaztatott meg az 1000 frt. felett szabadon rendelkezni jogosultak részéről, hogy Hermann jeles rajztanárunk és képfaragó urnál megrendeltetett Brassó város és vidékének plastikus előállítás (dombormű) melynek célja legyen az országos kiállítás főerdészünk faizási tudományát és tevékenységét feltüntetni. (Sajnáljuk, hogy Schnell Alfréd iparügyi előadó iparhatósági tetteit nem lehetett e képen kitüntetni!) Hermann ur gyönyörűen dolgozott és a ki e reliefkártyát fenn megnézni fogja, bizonyára el fog csodálkozni Brassó város gyönyörű fekvésén és H. tanár gyönyörű munkáján. Sőt szív-ből óhajtjuk, hogy Hermann tanár ur, ki a körülöttünk levő Kárpáthegyről is gyönyörű és művészies plasztikus képet készített, dicsőre oklevél birtokába jusson. Ha azonban bárki azt akarta elérni, hogy főerdészünk jeles tehetsége és nagy horderejű vállalatai is bámulatba ejtsék a kiállításon megjelenőket, akkor Hermann urnál helytelenül lett a reliefkártya megrendelve.

Tudtommal e munka mellé elkészült egy hozsannákat zengedező leírása a főerdész ur jeles tetteinek is.

Ez opust nem olvastam, de remélem, hogy a dicső tettek chronologicus rendben összegezve jelentek meg a kérdéses leírásban, mert csakis ezen összképlet után fognának Budapesten bámulni a nagy erdési talentum felett.

Többek között remélem fel van sorolva a 70-es évekből a „minden várakozást felülmúló üdvös faügylet Krizbán.”

Ezen epizód a reliefkártyán plastikailag gyönyörűen lehetett volna kitüntetve.

Nem láttam eléggé feltűnően kitüntetve a reliefkártyán ama híres és a városra nézve epochalis és emlékezetes gőzfürészt, Hausleitnert, a Salamonkő melletti csuszatót stb. E gőzfürészt, mely hivatva volt a város zilált anyagi állapotán javítani és az erdőinket gyümölcsözni, szintén nem látom a kártyán. Hol van kitüntetve az a bizonyos fenyő erdő, melynek türelme oly annyira próbára tetetett? Sajnálom, hogy ez erdőben látható kivágási kísérletek oly gyengén vannak feltüntetve. De maga a híres fűrész, mint főerdészünk egyedüli vívmánya szintén mostohán van érintve. Ama bizonyos tágas út, mely a fatönkök elszállítására lett készítve, szintén nem lett figyelemmel kísérve a reliefkártyán. Hiszen ez út sok pénzbe került és a mi a fő, kimélve lett, mert a helyébe néhány ezer tölgyfából kiállított csuszató megkímélte a szép és tágas utat az elromlástól. E csuszató többzör átalakított és kijavított és bizonyára megérdemelte volna, hogy érdem szerint ki legyen tüntetve.

A híres vasuti talpfák elkészítésére szolgált apáczai és keresztényfalvi erdő szintén mostoha bánásmódban részesült. Hiszen a slepper pör erős alapját e két erdő képezte. Valóban csodálom, hogy mind e jeles főerdési tettek úgy a reliefkártyából, mint a gyönyörű leírásból egészen elmaradtak. Hát nincs igazság? Hogyan fogják az érdemet kellően jutalmazni, ha a kép és a leírás hézagos.

Teljesen figyelmen kívül hagyott Galter és Orelt erdészek szökése, az ezek által a városnak okozott kár, stb. stb.

Végül hol maradt a nyirkert a híres gyümölcs tenyésztéssel? E kert kitűnő agyagtalaján nem csak egy híres gyümölcs kertet, hanem egy még sokkal nevezetesebb téglavetőt is lehetne építeni. Ezen kertben ki nem látta ama kedves liliputáni fácskákat, melynek mindegyike cölöpökkel van megámasztva és körös körül kedves növényekkel a hideg ellen megóva. És e kedves kertet ne lássák Budapesten? Ez borzasztó!

És legvégül — de csak többek között — az isfeni haltenyésztet, a művésziesen készített halastó! Ezek a drága és a városnak annyi borzasztó pénzébe került főerdési művek szintén nincsenek érintve a reliefkártyán, sem a leírásban.

Ezen mostoha eljárásért bosszankodnunk kellene, de megbocsájtsuk nekik, kik az ügyben eljárak. Hermann ur bizonyára csak azt tüntette ki munkáján, mi megrendelve volt.

De bosszankodunk és azt nyíltan kimondjuk. Ha főerdészünk érdemkereszt után vágyódik, akkor legyen az aranyból és nem papirosból. Előbbit pedig csak úgy érhetné el, ha összes üdvös teremtményét ismertette volna az országos kiállításon.

Pedig azok a bizonyos liliputaner gyümölcsfák nagy feltűnést okoztak volna, kivált ha maga főerdészünk is jelen lesz a kiállításon és az ő kimagasló alakjával az általa teremtett gyenge fácskák mellett állana. Ez igazán frappans jelenet volna és a megörökítésre méltó.

Halljátok-e ti tisztelt mesterek és Bruderek »zu den 3 Säulen« Hogyan is szól a jelszó: »Der Zweck heiligt die Mittel.«

Kedves jelszó, de Brassó városa nem soká fog aludni ezredéves álmot. A pohár telve van már örömmel. A 24 százalék községi pótdó nagy és türethetlen nyűg a mai rossz világban.

Az 500 frt. jobb célra is lett volna fordítható. Minek dicsőíteni azt, ki itthon annélkül is eleget bálványoztatik.

És ha már mono-, bio- és geografiával foglalkozunk, legyen az történetű s igazságos.

Sapienti sat!

— 1 —

Tanügy.

Fiatalságunk és a játszás.

Mindazon hiányok és kifogások közül, melyekkel újabb időben nevelési rendszerünket ostromolni szokták, talán egyetlen állítás sem volt helyesebb annál, melyet minapában hallottam egy tapasztalt atyától: »Mai fiatalságunk elfelejti a játszást.«

S valóban, ha magyar fiatalságunknak mostani nevelése valamiben hiányt szenvedne, akkor a tapasztalt atyának említettem észrevétele jogos és igazságos. — Itt kellene legelőször is alapos orvoslásról gondos-

kodnunk s ha ezt tesszük, önmaguktól fognak a tanrendszerünk ellen felhozott eme méltányos hiányságok eloszlani. Sőt többet mondunk. A fiatalságnak a játékot mint testedzést és testgyakorlatot annyira meg kell kedvelnie, hogy azokat a gyermek-köntös letévése után avagy a kamaszévök beállása után se dobja el mint talán korának meg nem felelő foglalkozást, ne mellőzze, hanem mivelje és gyakorolja késő öregkorig szórakozás és kedves foglalatosság gyanánt.

E tekintetben Angolország tündöklő példa gyanánt áll előttünk. Ott gyermek, ifju, férfi és öreg egyenlő örömmel s közös vidámsággal siet játszani.

S ne gondolja senki, hogy ilyen játékoknak értéke csupán a test egészséges fenntartására vonatkozó haszonból áll; nem, mert föelönyük, föértékük az ethicai, erkölcsi jelentőségben rejlik. Ha fiatalságunknak teste épen tartatik, akkor a lélek, a szellem is egészségesnek marad. A korunkban oly ijesztő mértékben mutatkozó blaszirtságnak leghatalmasabb ellenmérge kétségkívül a játék, a testedzés, melynek gondos művelése mellett fiatalságunk megmarad természetes ékességében, a gyermekies érzék s mellette a szellem és test kellő üdőségében, rugékonyságában. — Eltekintve itt a világszerte folytonosan szellőztetett túlterhelés kérdéséről, vajjon nem hátrányos-e a tanulók testi fejlődésére már magában az is, hogy naponta 5—6 órát ülnek iskolában? Vajjon nem alaposak-e azon panaszok, melyek a csendes ülés, a szellemi megerőltetés, a szemek túlerőltetése, a rossz levegő beszívása, a sápadtság, fejfájás, stb. ellen szülők és szakértők által hangoztatnak?

Az iskolának munkaidejét azonban apasztani nem lehet, mert az az előirt czélok elérhetésére sem nem sok, sem nem kevés, hanem épen elégséges, ha meggondoljuk, hogy az újabbkori élet nyomása úgy az öregekre, mint a fiatalabbakra folyvást növekvő súlylალ nehezül. Minden hivatási és üzleti foglalkozásban a folyton növekvő verseny, mindenik felnőtt tetterejét és ügyességét napról-napra mind sulyosabban terheli; s hogy a fiatal ember ily erős versenyzés mellett hivatása betöltésére előkészítessék, sokkal szigorubb iskolázásnak van alávetve, mint ennek előtte volt. — De ha az iskolától semmit el nem lehet venni, akkor egy új tényezőt kellene hozzá függeszteni s ez a testnek gyakorlásából áll szabad levégőn.

(Vége következik.)

A közönség köréből. *)

Tekintetes szerkesztő ur!

Kérek egy kis tért jelen szerény felszólalásomnak. Hiemesch Ferencz városkapitány ur nagy erélyvel fogott neki az utczákon és kapuk alatt ácsorgó cselédek s katonák által előidézett rendetlenségeknek s valóban sikerült is neki szép eredményt felmutatni. — Egy ideig szünet vott ez irányban; most azonban ismét beállott a régi állapot és különösen az esteli órákban úgy az utczákon, mint különösen a kapuk alatt nem a legépűetesebb jeleneteket lehet látni.

Hogy ezáltal a cseléd tartó közönségnek mennyit kell szenvedni, azt felemlíteni felesleges; de nem úgy az, hogy valóban elpirul az ember, ha véletlenül szemtanuja az ily jeleneteknek.

Ajánlanám e sorokat a t. városkapitány ur szíves figyelmébe;

Brassó, 1885. márczius 26-án.

Egy gazdaasszony.

Nyílt kérdés a brassói kereskedelmi és iparkamara tekintetes elnökéhez, Diamandi Manole urhoz.

Miután tekintetes elnök urnak mindenesetre tudomása van arról, hogy a vezetése alatt álló brassói kereskedelmi és iparkamara tevékenységéről három év óta jelentés nem tétetett; miután mi, kik a mai nehéz és válságos időkben vajmi nehezen fizetjük a kamara-illetményeket, tudni szeretnők, miért áldozunk a kamaraért és hogy mit tesz a kamara, ennél fogva tehát kérdjük: Mikor fog megjelenni a 3 évet magában foglaló jelentés, és hajlandó-e tekintetes elnök ur a kebelbeli személyzetet arra szorítani, hogy záros határidő alatt tegye meg e jelentést, mely jelentés a kamarai tagok részére egy-egy példányban közzététessék?

Teljes tisztelettel

Brassó, 1885. márczius 28. án.

Több kamarai tag.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Helyi tisztelt előfizetőinket tisztelettel kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket a lapkihordó által bemutatandó gyűjtőíven jegyezni s a fizetést ugyanott saját aláírásukkal igazolni.

A kiadóhivatal.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

A Kereskedelmi és iparkamarai pótválasztás eredménye a következő: Rendes tagok: Maurer Viktor, Popp György B. s Pretner József; póttag. Por Emil, Mihalovics Mano, Semutze János a keresk. osztályba; — Schreiber József, Dr. Zell Vilmos, Kovalter Frigyes, (rendes tagok), Eitel Gusztáv, Scherg György és Leonhart Ferencz póttag az iparosztályba.

Szemgyógyászat. A brassai állami szemgyógyintézet f. é. május hó 1-én megnyitattik. Ápolási ille ék naponként 57 kr. Az intézet igazgatója Dr. Fabritius József. Vagyontalan szembetegek a szolgabíró vagy polgármester által láttamozott szegénységi bizonyítvánnyal ellátva az intézet orvosánál (Brassó lópiacz 30) vagy az intézetben (Bolgárszék 1515) jelentkezhetnek.

Hangverseny. A városi zenekar vasárnap f. hó 29-én este 8 órakor a »Nro 1.« szálloda nagy termében hangversenyt rendez. — Belépti díj 30 kr.

Bernfeld Mór budapesti vállalkozó — mint örömmel értesülünk — közelebből nagyobb mennyiségű nyers bőrt szándékozik Brassóban vásárolni. Ha ez igényeit kielégíti, úgy szükségletét nagy részt nálunk fedezné. Örvidenénk ennek, mert ismerve a vállalkozó nagy szükségleteit, ez a bőriparra nézve nagyon üdvös lenne.

Hétfalusi esendélet. Mint értesülünk biztos forrásból, Hétfaluban a serdülő fiatalság még mindig garázdálkodik. Vasárnap éjjel Kun Lajos csernáfalusi lakosnak ablakán keresztül szobájába lóttek; szerencsére sérülés nem történt. A csendőrség kinyomozta a tetteseket három szabólegény személvében, kik átadtak a bíróságnak. — Szombaton este Péter István hosszufalusi lakos házába ismeretlen tettesek bementek és ott egy az ágyban fekvő legénnyel az ágyat felfordították, a legényt elverték, hogy 14 napig legalább feküdni fog. Lövések is történtek, melyek a házigazdát és feleségét is megértették. — E hírek teljesen hiteles forrásból erednek s annál szomorubb, hogy a hatóság erélyesen nem intézkedik.

Szenzációs eset. Theodorovics Sándor horvátbáni táblai bíró hulláját 23-án délután a Szávában megtalálták Zágrábnál. Nem tudni, vajjon baleset vagy öngyilkosság forog-e fenn. A hajlott koru bíró, ki köztiszteltben részesült, rendezett anyagi viszonyok közt élt; csak az utóbbi időben vetek rajta buskomorságot észre.

Trifolium. Segesvári levelezőnk írja: F. hó 21-én éjjel segesvári Müllenbescher asztalos neje két fiút és egy leányt szült. A három gyermeket még 21-én reggel megkeresztelték, de este az egyik, éjjel a második s reggelre a harmadik is halva volt már. A szegény apának különben is hat gyermeke van. Az anya veszélyes beteg.

Journalistika. A Bukarestben eddig kéthetenként megjelent s Vándory Lajos szerkesztése alatt álló kitűnő lap április elsejétől kezdve hetilappá lesz. Üdvözljük ezen nagy hivatással bíró lap társunkat.

Műkedvelői előadás. Bukaresti levelezőnk írja: A »Bukaresti magyar önálló műkedvelő társulat« Exner József igazgatása alatt f. évi április 6-án az »Orpheum színházban« ismétli Szigligeti Edének »A cigány« című színművét. Az ismétlés közkívánatra történik. — A tiszta jövedelem egy felállítandó magyar kisedővő alapjára fordítatik. — Ime, a jó bukaresti magyarok, hogy törnek előre!

Öngyilkosság bánatból. Kolozsváron Kun János bérkocsi tulajdonos 25-én kocsijával elgázolta Almási János szintén bérkocsitulajdonosnak 2 éves fiacskáját. A gyermek félóra mulva iszonyu kínok közt mult ki. Kun Jánost ez eset annyira megrendítette, hogy 26-án délután fölakasztotta magát.

A veszedelmes álarozos. Szarvason Sitauszkiné nevű paraszt asszony tanyájára fényes nappal nemrég egy álarozos ember jött, s egy szegesbunkós bottal annyira elverte a szegény asszonyt, hogy életéhez kevés a remény. Az álarozos ember kiletéről még eddig semmi bizonyosat nem tudni.

Öngyilkosság 5 frt. miatt. Chugyik György szarvasi kupecz a gyomai vásáron vett egy borjút s öt forint veszteséggel eladta. Ezen annyira elbusult, hogy felakasztotta magát.

— * **Altstädter Antalnak** lapunk mai számában lévő hirdetését melegen ajánljuk a t. olvasó figyelmébe. A »Syndetikon« nevű ragasztószert magunk megpróbáltuk s csakugyan kitűnőnek bizonyult.

Ingatlanok birói árverezése f. évi márczius hó 30-án.

Brassóban a telekkönyvi irodában. Márczius hó 30. án d. e. 9 órakor Teclu Neculaené brassói lakosnőnek Bolgárszegben 1420 házszám alatti faháza és kertje 786 frt kikiáltási ár mellett. Birói kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző.

Bácsfaluban a községi irodában. Márczius hó 30-án d. e. 9 órakor Spiridon Petru és Urzika Máriának a bácsfalusi határon levő 125 hrsz. telkük 80 frt kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. jbság foganatosíttatja.

Vidombákon a községi irodában. Márczius hó 30-án d. e. 9 órakor Meister Löwy baróthi lakosnak Vidombák községben levő ingatlana 211 frt kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Langer Ede bir. vhjtó.

A szerkesztő postája.

— n. — Közleménye az erdélyi kárpátgyűlet brassói szakosztályának e hó 26-án tartott közgyűlé-

és iparos
met és
széről,
ról,
min-
le

"Gondűző"

szépirodalmi hetilap

Április hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid emállása óta, rendkívül dús és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondűző” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekfeszítő és gondokat űző olvasmányaival kimeríthetlen tárházát képez családok és egyesek számára.

A „Gondűző” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértesi Arnold, Kazár Emil, Ejszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palagyi Lajos, Lévy Sándor, stb. stb.

A „Gondűző” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony”, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jogosított ma-

*) Az e rovat alatt megjelenteknek sem tartalma-, sem alakjáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

gyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczky Bajza Lenke koszorús íróink ígéretét bírjuk, hogy a „Gondűző” számára irni fognak, mi által oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitünőségeit csoportosítjuk lapunk körül.

A „Gondűző” megjelen minden vasárnap 3 1/2 ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr, félévre 3 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, kie végett hozánk fordul.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben postautalvánnyal a „Gondűző” kiadóhivatalába küldendők.

Székely Aladár,
a „Gondűző” kiadó-tulajdonosa,
Budapest, dob-utca 14.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 márczius hó 28-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.70 vétel	8.75 eladás.
ezüstpénz à 20	8.65	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)	9.77	9.80
Török lira	11.06	11.07
Orosz imperial	10.04	10.06
Arany	5.72	5.76
Orosz papírrubel	126.—	128.—

Piaczi árak

Brassóban, 1885. márczius 27-én.

kilogr.	H e c t o l i t e r	Buza	legszebb	5.90
			közepes	5.50
		Rozs	vegyes	5.30
			legszebb	3.70
		Árpa	közepes	3.50
			legszebb	3.80
		Zab	közepes	3.50
			legszebb	2.40
		Törökbuza	közepes	2.20
			legszebb	3.40
		Kása		3.40
		Borsó		4.40
		Lencse		6.—
		Faszulyka		6.—
		Lenmag		4.20
		Burgonya		10.—
		Marhahus		1.—
		Disznóhus		—,44
		Juhhus		—,48
		Faggyu (friss)		—,32

Felelős szerkesztő: Szterényi József.
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

(72 b. m.)

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a helybeli városi képviselő testület által mult évi december hó 1-én hozott és a Brassó megye tek. képviselte által helybenhagyott határozat következtében az 1885-ik évre megállapított városi költségvetésnél mutakozó hiány fedezésére egy 24%-nyi községi pótdadó ki fog rovatni és az 1883. évi törvény-cikk 43-ik §-ában foglalt szabványok értelmében be fog hajtatni.

Brassó, 1885. márczius hó 18.

A városi tanács.

(70) 1-1

Szám 262/1884.

végtr.

Árverési hirdetmény,

Alólt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassai tek. kir. járásbíróságnak 6303/1884. szám alatt kelt végrehajtást rendelő és a kir. járásbíróságnak kiküldetést tartalmazó végzése folytán Schiesser Pál javára Szász Károly ellen 89 frt 30 kr tőke és eddig összesen 9 frt 13 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 310 frt 50 kr-ra becsült ingóságok, u. m. házi bútorkok, nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1610/1885. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Brassó, belváros 148. szám alatti lakásán leendő eszközzésére 1885-ik évi márczius hó 31-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alól is el fognak adatni; a netalan elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogait az említett t.-cikk 111. és 112. §-ai alapján az árverés megkezdéseig érvenyesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1885. márczius 16.
Borsos Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó.

1524/1885. számhoz
telekkvi.

(68) 1-1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szörcey Dávid végrehajthatónak Kolibán Radu és Eleftera végrehajtást szenvedők elleni 260 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő, a brassói 3040. számú telek-jegyzőkönyvben A + 3564, 3565. helyrajzi számú fekvőre, valamint a 8174. sz. tjkvben A + I. rend és 3568/1 helyrajzi számú ingatlanokra az árverést 637 frtban ezennel megállapított kiküldetési árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir.

törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassóban, 1885. február 21-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság:

Deésli, elnök.

Tordai, jegyző.

(71) 1. 3

SYNDETIKON.

Tartósan megragaszt mindent, a mi a házban eltörhet, *cserepet, üveget* stb., e célra melegen ajánlható.

Legjobb ragasztó-szer.

Egy üveg ára 40 kr; postai küld. 45 kr.

== Kizárólag kapható ==

Altstädter Antal

könyvkereskedésében

Brassó, klastrom-utca 12. sz. a.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Haluskay András

kalapgyártó

Brassóban, nagy-utca 483. szám alatt
ajánlja a nagyérdemű helyi és vidéki közönségnek dúsan felszerelt, mindennemű

tavaszi gyermek-, fiu- és férfi-

KALAPRAKTÁRÁT

a legjobb minőségben és jutányos árakon.

Vidéki megrendeléseknél

== elegendő csakis a fejbőség beküldése. ==

Ugyanitt gyorsan eszközöltetnek minden e szakmába vágó javítások és újítások is.

(64) 3-6

== Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan! ==

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETMÉNY.

Alólt bator vagyok a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy rák-táromon a következő cikkek a legjutányosabb áron egy készpénz, mint havi, vagy hetenkinti törlesztésre kaphatók.

Kész férfi-, női- és ugy gyerek-öltönyök, minden fajta gyapju szövetek, köntös-kelmék, s vászonnéműk is.

Továbbá minden faj tükrök, olajnyomatu képek, ugy közönséges, mint egész finom kivitelbe. — Fölkérem a t. cz. közönséget, ha saját házuknál szándékoznak velem értekezni, szíves értesítésekre hajlandó vagyok megjeleni házuknál is.

Megrendelések ugy itt helyben, mint vidékre azonnal kieszközöltetnek.

Szölösy Ferencz.

Brassó, széles-utca, 590. sz.

Tisztelettel

(63) 2-3